

RESUM TEMA 6: ELS SERVEIS. EL DESENVOLUPAMENT DEL TURISME

Introducció

El sector terciari o sector de serveis inclou l'educació, la cultura, la sanitat, el comerç, el transport, la banca, etc. Serveix per millorar la qualitat de vida de les persones.

El sector terciari ha estat el darrer sector a desenvolupar-se, però a la vegada, és el que actualment ha adquirit més importància, sobretot als països rics.

1. Les activitats terciàries

1.1. Què és el sector terciari

El sector terciari és el sector econòmic que inclou les activitats que no produeixen béns materials. Presten serveis a la població. Als països industrialitzats el sector terciari ha anat creixent en importància, tant pel nombre de treballadors que ocupa com per la riquesa que genera.

Actualment és el sector econòmic predominant.

1.2. La diversitat del sector de serveis

El sector terciari es caracteritza per la gran diversitat d'activitats que comprèn: sanitat, educació, turisme, comerç, transports, etc.

La màxima expansió del sector terciari s'ha assolit amb la societat de la informació, que comporta el desenvolupament tècnic i científic, la mundialització de l'economia, etc. Es parla de revolució del terciari.

El conjunt de les activitats relacionades amb la tècnica i la ciència forma part del sector terciari superior o quaternari.

Hi ha un sector terciari banal dedicat a feines que exigeixen poca preparació i estan mal remunerades: serveis domèstics, venda ambulat, etc.

1.3. Els serveis i els canvis socials recents

Els serveis també es multipliquen per donar resposta als canvis socials recents.

L'augment de l'esperança de vida fa imprescindible una sèrie de serveis relacionats amb l'atenció a les persones grans o dependents.

La incorporació de la dona al món laboral fa urgent la creació d'escoles infantils i de serveis que faciliten la feina domèstica.

La reducció de la jornada laboral i les vacances pagades expliquen l'oferta d'activitats d'oci i la importància del sector turístic

2. El sector terciari al món d'avui

2.1. Característiques

Actualment les activitats del sector terciari es caracteritzen per:

Ser molt heterogènies, no solament per la varietat de serveis que existeixen o per la qualificació del personal, sinó també per les dimensions de les empreses que els ofereixen.

Ser activitats intangibles i immaterials.

Ser activitats impossibles d'emmagatzemar.

Estar situades a prop del consumidor.

Tenir un nivell de mecanització relativament baix.

Ser activitats en expansió a tots els països del món.

Estar repartides d'una manera desigual.

2.2. Classificació

Hi ha diverses maneres de classificar les activitats terciàries. Una d'aquestes maneres les organitza en quatre grups:

Els serveis socials agrupen les activitats vinculades a l'administració, l'educació, la sanitat, etc.

Els serveis de distribució agrupen les activitats relacionades amb la circulació de persones, de béns i d'informació.

Serveis a les empreses.

Els serveis al consumidor estan relacionats amb el comerç al detall, l'hostaleria, el lleure, les reparacions i instal·lacions, etc.

3. Un exemple de servei social bàsic: la sanitat

3.1. La millora de l'esperança de vida

Al llarg del segle XX la població mundial va augmentar considerablement perquè a molts països va baixar la mortalitat infantil i va augmentar l'esperança de vida. Aquests progressos es donaren per:

Una millor alimentació gràcies als progressos en l'agricultura.

Les millores en la higiene.

El descobriment de remeis eficaços, com vacunes i antibiòtics, per combatre epidèmies i malalties.

3.2. La sanitat com a servei

La sanitat és un servei social bàsic. Totes les persones tenen dret a rebre assistència mèdica. Però aquest dret, generalment, només el poden exercir els habitants dels països desenvolupats.

A molts països el dret a la salut el garanteix l'Estat. Una part dels impostos es destina a organitzar el servei de sanitat.

3.3. Salut i riquesa

El nivell econòmic d'un país determina, en gran manera, el nombre i la qualitat dels seus serveis sanitaris.

Els països pobres manquen sovint dels serveis sanitaris bàsics i pateixen els estralls de malalties transmissibles i infeccioses.

Els països rics disposen, cada dia més, de mitjans científics i tecnològics avançats per combatre determinades malalties.

Tanmateix, en aquests països augmenten les malalties de l'estil de vida, derivades de formes de vida poc saludables.

4. El turisme

4.1. Causes del desenvolupament del turisme

Una de les activitats del sector terciari que ha experimentat un creixement més gran als països rics és el turisme. El creixement és causat per:

La generalització de la setmana laboral de cinc dies, que dóna lloc a un llarg cap de setmana, i a un període anual de vacances pagades, per la qual cosa augmenta el temps lliure.

La societat del benestar, que cobreix les necessitats bàsiques i assegura pensions d'invalidesa i de vellesa, ha alliberat els treballadors de l'estalvi de previsió. Això els permet gastar el seu salari en béns de consum.

La generalització de l'ús de l'automòbil i la millora de la xarxa viària.

Una de les activitats del sector terciari que ha experimentat un creixement més gran als països rics és el turisme. El creixement és causat per:

La generalització de la setmana laboral de cinc dies, que dóna lloc a un llarg cap de setmana, i a un període anual de vacances pagades, per la qual cosa augmenta el temps lliure.

La societat del benestar, que cobreix les necessitats bàsiques i assegura pensions d'invalidesa i de vellesa, ha alliberat els treballadors de l'estalvi de previsió. Això els permet gastar el seu salari en béns de consum.

La generalització de l'ús de l'automòbil i la millora de la xarxa viària.

4.2. Els desplaçaments turístics

Els centres emissors de turisme solen ser les grans ciutats o àrees urbanes, d'on surten moltes persones els caps de setmana i, sobretot, durant l'estiu.

Els fluxos turístics es dirigeixen cap a nuclis receptors que, segons la distància, són de tipus diversos:

Nuclis turístics propers, situats en un radi de fins a 200 km de distància dels centres emissors.

Nuclis turístics intermedis, situats en un radi de fins a 2000 km dels centres emissors.

Nuclis turístics llunyans, situats a partir de 2000 km dels centres emissors.

5. Els efectes del turisme

5.1. La importància econòmica del turisme

El turisme genera la creació i l'expansió d'empreses i serveis: companyies aèries, agències de viatges, cadenes hoteleres, empreses d'animació, etc.

Aquestes empreses, al seu torn, proporcionen llocs de treball nombrosos i diversificats: cambrers, guies turístics, comerciants, etc.

Els turistes acostumen a gastar els seus diners als llocs de destinació: desplaçaments, allotjament, activitats de lleure i diversió..., deixant beneficis al país.

Als països pobres, el sector turístic sol estar en mans de grans operadors turístics i empreses de transports internacionals, amb seu als països desenvolupats.

5.2. Els efectes de turisme

Factors positius del turisme. El turisme representa per a un país ingressos elevats, crea molts llocs de treball, dinamitza altres sectors econòmics, permet el contacte amb unes altres cultures i facilita l'aprenentatge d'altres llengües.

Factors negatius del turisme. El turisme també contribueix a l'augment dels preus, incrementa l'especulació del sòl, enriqueix grans empreses i molts dels llocs de treball que crea són de poca qualificació i estan mal remunerats.

El turisme també provoca grans impactes ambientals: alteració de la costa en construir ports, contaminació de les aigües...